

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia śledztwa

Piotr Maciaszek – asesor Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie po zapoznaniu się z zawiadomieniem E.W. o podejrzeniu popełnienia przestępstw z art. 190a § 1 k.k., art. 212 § 1 k.k., art. 234 k.k., art. 245 k.k. i art. 286 § 1 k.k. sygn. 4313-4 Ds. 718.2026 na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 60 § 1 k.p.k. a contrario

postanawia:

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie:

(...)

4. doprowadzenia w bliżej nieokreślonym czasie, przy czym nie później niż w dniu 17 kwietnia 2026 r., w nieustalonym miejscu za pośrednictwem sieci Internet, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nieokreślony krąg osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w nieustalonej wartości poprzez organizację zbiórki na portalu Patronite za pomocą wprowadzenia w błąd, że środki pozyskane w ramach zbiórki zostaną przeznaczone na opłacenie pomocy prawnej, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. – **wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, zgodnie z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.,**

(...)

UZASADNIENIE

W dniu 8 maja 2026 r. (data nadania w placówce pocztowej) (...) E.W. złożyła zawiadomienie, w którym wskazała, że mogło dojść do popełnienia (...) kilku przestępstw. (...) oceniła przy tym, że złożenie tego zawiadomienia miało stanowić pozorowanie podejmowania

czynności prawnych przez K.G. celem ochrony swoich praw pomimo świadomości, że to on narusza prawa pokrzywdzonej i innych kobiet, aby móc zorganizować zbiórkę celem opłacenia pomocy prawnej dla kontynuowania podejmowania tego rodzaju działań. Jednocześnie fakt, że czynności prawne podejmowane przez K.G. w opinii pokrzywdzonej nie mają żadnych podstaw faktycznych ani prawnych, ocenia ona, że K.G. wprowadza ludzi w błąd, że przeznaczy te środki na pomoc prawną i w ten sposób wypełnia znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. (...)

Na podstawie danych z zawiadomienia o przestępstwie należało zważyć, co następuje:

Niniejsze zawiadomienie nie przedstawia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa i dlatego nie mogło być podstawą wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Na podstawie art. 303 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 490 z późn. zm.; dalej: k.p.k.) jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wydaje się z urzędu lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie postanowienie o wszczęciu śledztwa, w którym określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną. Równocześnie zgodnie z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Z przepisów tych wynika zatem, że zawiadomienie o przestępstwie powinno skutkować rozpoczęciem czynności procesowych jedynie wówczas, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie przestępstwa. Poprzez uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa rozumie się przy tym taki opis sprawy, przy którym możliwe jest zdefiniowanie dowodów, które pozwolą zrekonstruować czyn, co do którego istnieje logiczna możliwość, że będzie zawierać w sobie znamiona czynu zabronionego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2005 r. sygn. III SW 67/05, LEX nr 176944). Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że nie powinno się wszczynać postępowania, gdy zawiadomienie w żaden sposób nie precyzuje czynu i nie pozwala na jego zweryfikowanie, albo wtedy gdy nawet zindywidualizowany czyn, który może podlegać badaniu na podstawie wskazanych lub wynikających z zawiadomienia dowodów, nie zawiera w sobie znamion czynu zabronionego.

Z treści zawiadomienia o przestępstwie wynikało, że pokrzywdzona zawiadomiła o możliwości popełnienia 5 przestępstw. W związku z tym każdy z tych czynów należało poddać odrębnej analizie.

(...)

Czwartym zachowaniem będącym przedmiotem zawiadomienia pokrzywdzonej było wprowadzanie w błąd osób o kształcie planu przeznaczenia środków ze zbiórki zorganizowanej przez K.G., co miało wypełniać znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Na podstawie art. 286 § 1 k.k. każdy, kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Oznacza, że aby mogło dojść do popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. muszą zostać spełnione następujące elementy:

- 1) wprowadzanie w błąd, wyzyskanie błędu lub wyzyskanie niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
- 2) wprowadzanie w błąd, wyzyskanie błędu lub wyzyskanie niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania zmierza do doprowadzenia do rozporządzenia mieniem przez inną osobę,
- 3) rozporządzenie mieniem, do którego podjęcia sprawca zachęca, jest niekorzystne,
- 4) celem działania sprawcy jest osiągnięcie korzyści majątkowej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy właściwym jest wskazanie, że istnieje pewność, iż przy organizacji zbiórki wskazanej w zawiadomieniu o przestępstwie K.G. nie wypełnił znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Podkreślić należy, że wprowadzenie w błąd oznacza zachowanie prowadzące do wywołania (powstania) u danej osoby błędu, a więc fałszywego odzwierciedlenia rzeczywistości w świadomości tej osoby, przy czym przed podjęciem działania przez sprawcę pokrzywdzony nie ma błędnego wyobrażenia o rzeczywistości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2002 r. sygn. IV KKN 135/00, LEX nr 74478). Jednocześnie wprowadzenie w błąd odnosi się do wywołania mylnego wyobrażenia o już istniejącej rzeczywistości, a nie rzeczywistości mającej zaistnieć w przyszłości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2007 r. sygn. V KK 384/06). W tym kontekście należy podkreślić, że w opisie zbiórki zawartym na zdjęciu dołączonym przez pokrzywdzoną do zawiadomienia o przestępstwie K.G. wskazuje, że zbiera środki na opłacenie pomocy prawnej w postępowaniach, jakie ma zamiar wytoczyć osobom, które zarzuciły mu czyny, których nie popełnił. Równocześnie pokrzywdzona sama przedstawiła zdjęcie wskazujące na to, że K.G. podejmuje czynności prawne związane z inicjowaniem postępowań w tego rodzaju sprawach, czego przykładem jest zawiadomienie omawiane wcześniej w kontekście wypełnienia znamion przestępstwa z art. 234 k.k. Skoro z samej treści zawiadomienia i dołączonych do niego dokumentów wynika, że K.G. inicjuje postępowania o

charakterze prawnym, brak jest przesłanek do uznania, iż środki pochodzące ze zbiórki planuje wykorzystać inaczej niż na deklarowane opłacenie profesjonalnej pomocy w tym zakresie. Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że K.G. nie wprowadzał w błąd darczyńców. Jednocześnie doprowadzenie do rozporządzenia mieniem, które nie nastąpiło w związku z odmiennym przedstawianiem rzeczywistości od realnie występującej, nie może wypełnić wszystkich znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt. 4 sentencji postanowienia.

(...)

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie zażalenie przysługuje:
 - 1) pokrzywdzonemu;
 - 2) instytucji wymienionej w art. 305 § 4;
 - 3) osobie wymienionej w art. 305 § 4, jeżeli skutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw (art. 306 § 1 k.p.k. w zw. z art. 325a k.p.k.).

Zażalenie wnosi się do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, jako sądu właściwego do rozpoznania sprawy, w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia postanowienia, a jeżeli ustawa nakazuje doręczenie postanowienia – od daty doręczenia za pośrednictwem prokuratora, który wydał zaskarżone postanowienie. Wniesienie zażalenia po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 460 k.p.k. w zw. z art. 122 k.p.k.).

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia (art. 330 § 2 k.p.k.). Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który co najmniej dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 lub 1a k.p.k., w tym zaskarżył postanowienie utrzymane w mocy przez prokuratora nadrzędnego, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 k.p.k. (art. 330 § 2 k.p.k. i art. 55 § 1 k.p.k.). W razie utrzymania w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia, prokurator nadrzędny przesyła pokrzywdzonemu, który spełnia warunki określone w § 2 zdanie trzecie, zawiadomienie o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia wraz z pouczeniem o treści art. 55 § 1 k.p.k. oraz odpis postanowienia o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia. Innego skarżącego powiadamia się o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia (art. 330 § 2a k.p.k.).

Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 k.p.k. – powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem warunków określonych w art. 332 k.p.k. i art. 333 § 1 k.p.k. Pokrzywdzony, wnosząc akt oskarżenia do sądu, dołącza po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 k.p.k., przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy. W celu przejrzenia akt prokurator może udostępnić akta w postaci elektronicznej (art. 306 § 1b k.p.k.).
3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 k.p.k.).
4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a k.p.k.).